

opcom

**operatorul
pieței de
energie
electrică și
de gaze
naturale din
ROMÂNIA**

**CONVENȚIE DE PARTICIPARE LA
PIEȚELE PE TERMEN SCURT DE ENERGIE ELECTRICĂ
(PIAȚA PENTRU ZIUA URMĂTOARE ȘI PIAȚA INTRAZILNICĂ)**

**CONVENȚIE DE PARTICIPARE la
PIEȚELE PE TERMEN SCURT DE ENERGIE ELECTRICĂ**

Părțile contractante,

SOCIETATEA OPERATORUL PIAȚEI DE ENERGIE ELECTRICĂ ȘI DE GAZE NATURALE „OPCOM” S.A., cu sediul în Municipiul București, Bulevardul Hristo Botev, nr. 16-18, sector 3, înregistrată la Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul București sub nr. J40/ 7542/ 2000, Cod Unic de Înregistrare fiscală nr. 13278352, atribut fiscal RO, pentru Piața pentru Ziua Următoare Cod IBAN RO59 RNCB 0074 0292 1737 0032, pentru Piața Intrazilnică – Tranzacționarea prin corelare continuă cod IBAN RO94 RNCB 0074 0292 1737 0081 și Piața Intrazilnică - Tranzacționarea prin licitații (IDA) cod IBAN RO03 RNCB 0074 0292 1737 0458, deschis la Banca Comercială Română, sucursala Sector 3, titulară a Licenței nr. 407 emisă de Autoritatea de Reglementare în domeniul Energiei pentru activitatea de operator al pieței de energie electrică, reprezentată legal prin Victor IONESCU, Director General și prin Silvia FEDIUC, Director Economic,

în calitate de administrator al Pieței pentru Ziua Următoare și al Pieței Intrazilnice și de contraparte pentru tranzacțiile de vânzare-cumpărare de energie electrică încheiate pe aceste piețe, denumită în continuare „**OPCOM S.A.**”

și

(¹).....
cu sediul în .....
....., **înregistrată la**
Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul .....
..... **sub nr.** .....
Cod Unic de Înregistrare fiscală nr. ....., **atribut fiscal** .....
Cod IBAN ..... **deschis la**
....., **sucursala** .....
Titulară de licență .....
eliberată de Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei, nr.
....., **reprezentată legal prin** .....
..... **în calitate de** ..... **și prin**
..... **în calitate de**
.....,

---

¹ Se va completa de către solicitant, persoană fizică/juridică română rubricile specifice după caz.

(²).....
cu sediul în .....
.....
.....
înregistrată la .....
sub nr. ....., **Cod Unic de Înregistrare fiscală nr.**
....., **alte date de identificare**
.....
Titulară de³ .....
reprezentată legal prin ....., **în**
calitate de ....., **și prin**
....., **în calitate de**
.....,

care optează pentru înregistrarea la piețele organizate de energie electrică la termen:

Piața pentru Ziua Următoare de energie electrică (PZU)

Piața Intrazilnică de energie electrică (P.I.)

în calitate de Participant la Piețele pe Termen Scurt de Energie Eelectrică,

denumită în continuare „Participant”,

denumite în mod separat „Partea” și în mod colectiv „Părțile”

Art. 1. OBIECTUL CONVENȚIEI

Obiectul Convenției de participare la piețele pe termen scurt de energie electrică (denumită în continuare “**Convenția**”) îl reprezintă prestarea de către OPCOM S.A. în calitate de OPEED, a serviciilor de organizare și administrare a piețelor pe termen scurt de energie electrică (Piața pentru ziua Următoare - PZU și Piața Intrazilnică - P.I., Tranzacționarea prin corelare continuă și Tranzacționarea prin licitații (IDA)) cu respectarea mecanismului de cuplare unică a piețelor și efectuarea, de către Participantul la PZU și/sau P.I., de tranzacții de vânzare-cumpărare de energie electrică la prețuri pozitive sau negative pe aceste piețe cu OPCOM S.A. în calitate de contraparte, în conformitate cu regulile europene, legislația primară și secundară aplicabile acestor piețe.

² Se va completa de către solicitant, persoană juridică străină

³ Se va completa cu tipul licenței, numărul/data acordării, respectiv decizia ANRE de acordare a dreptului de a desfășura în România activitatea de furnizare/trader, după caz, și numărul/data acordării deciziei

Art. 2. DREPTURILE PARTICIPANTULUI

- a) Să efectueze tranzacții cu energie electrică în mod individual sau agregat;
- b) Să acceseze Sistemele de tranzacționare ale PZU și/sau P.I. și să introducă oferte de vânzare și/sau oferte de cumpărare de energie electrică pe PZU și/sau P.I. (în ore CET) la prețuri pozitive sau negative, în limita valorii garanției de validare, conform programului de ofertare zilnic;
- c) Să utilizeze o scrisoare de garanție bancară de plată, unică pentru PZU și P.I. – Tranzacționarea prin corelare continuă, care va avea specificat în conținutul ei că se utilizează pentru cele două piețe de energie electrică. Pentru P.I. – Tranzacționarea prin licitații (IDA) se va folosi o scrisoare de garanție bancară de plată separată;
- d) Să-și modifice sau să-și anuleze oferta/ofertele pentru energie electrică în timpul orelor de ofertare, înaintea orei de închidere a PZU din ziua de tranzacționare respectivă;
- e) Să-și modifice sau să-și anuleze oferta/ofertele pentru energie electrică în timpul orelor de ofertare, înaintea orelor de închidere a P.I. – Tranzacționarea prin licitații, aferente zilei de livrare;
- f) Să-și modifice, suspende sau anuleze oferta/ofertele pentru energie electrică în timpul sesiunii de tranzacționare pe P.I. – Tranzacționarea prin corelare continuă;
- g) Să primească de la OPCOM S.A., prin intermediul Sistemului de tranzacționare al PZU și/sau P.I., confirmarea validării ofertelor/informații privind invalidarea ofertelor;
- h) Să suspende efectele obligațiilor de cumpărare a energiei electrice, respectiv de plată a acestora pentru perioada de suspendare a funcționării pieței angro de energie electrică sau, după caz, pentru fiecare interval de decontare în care se suspendă activitățile de piață;
- i) Să emită și să transmită către OPCOM S.A., facturile lunare distincte (în ore CET) pentru tranzacțiile de vânzare a energiei electrice stabilite pe fiecare piață PZU, P.I. - Tranzacționarea prin corelare continuă sau P.I. - Tranzacționarea prin licitații, aferente:
  - cantității și valorii energiei electrice vândută pe PZU, P.I. - Tranzacționarea prin corelare continuă sau P.I. - Tranzacționarea prin licitații la prețuri pozitive;
  - cantității de energie electrică vândută pe PZU, P.I. - Tranzacționarea prin corelare continuă sau P.I. - Tranzacționarea prin licitații la prețuri negative, considerată livrare gratuită;
  - prestării de servicii pentru achiziția de energie electrică la prețuri negative de la OPCOM S.A.

- j) Să decidă retragerea din proprie inițiativă de la PZU și/sau P.I. în baza unei înștiințări transmise în scris la OPCOM S.A.;
- k) În cazul participării agregate conform prevederilor „*Procedurii privind înregistrarea participanților la piețele de energie electrică administrate de OPCOM S.A.*”, Agregatorul tranzacționează energia electrică și îi revin integral toate drepturile prevăzute în prezenta Convenție, precum și cele prevăzute în reglementări naționale și/sau ale Uniunii Europene corespunzătoare participării la piața de energie electrică.

Art. 3. OBLIGAȚIILE PARTICIPANTULUI

- a) Să respecte prevederile prezentei Convenții, ale reglementărilor și procedurilor în vigoare aferente funcționării Pieței pentru Ziua Următoare, respectiv Pieței Intrazilnice de energie electrică, precum și ale documentelor tehnice relevante pentru participarea la piețele pe termen scurt, prevăzute în Anexa 2 la Convenție;
- b) Să transmită la OPCOM S.A. comunicarea oficială prin fax/electronic privind schimbarea PRE care și-a asumat responsabilitatea echilibrării pentru tranzacțiile sale încheiate pe PZU și/sau P.I.;
- c) Să încheie un Mandat SEPA Debit Direct, pentru fiecare piață (pentru PZU, pentru P.I. – Tranzacționarea prin corelare continuă, respectiv pentru P.I. – Tranzacționarea prin licitații) pentru care intenționează să introducă oferte de cumpărare la prețuri pozitive și/sau oferte de vânzare la prețuri negative, (conform modelelor din „*Procedura privind încasările și plățile aferente tranzacțiilor pe Piața pentru Ziua Următoare*”, din *Procedura privind încasările și plățile aferente tranzacțiilor pe Piața Intrazilnică*” și din *Procedura privind încasările și plățile aferente tranzacțiilor pe Piața Intrazilnică - Tranzacționarea prin licitații*”) cu banca sa de decontare, care va asigura înregistrarea, după caz, a documentului în TRANSFOND și să transmită documentul scanat, pe e-mail la OPCOM S.A.;
- d) Să realizeze toate demersurile necesare la Banca de garantare proprie pentru primirea de către OPCOM S.A., până la ora 12:00, în ziua bancară lucrătoare anterioară zilei de tranzacționare în care Participantul la PZU și/sau P.I. dorește să introducă oferte de cumpărare la prețuri pozitive și/sau vânzare la prețuri negative, de la Banca cont central, a scrisorii de garanție bancară de plată emisă în favoarea OPCOM S.A., în original, dacă este emisă de Banca cont central sau mesajul swift al băncii garante însoțit de avizul Băncii cont central, dacă scrisoarea de garanție bancară este emisă de altă bancă de garantare decât Banca cont central;

- e) Să transmită la OPCOM S.A. repartiția nominală a valorii scrisorii de garanție bancară de plată între PZU și P.I. – Tranzacționarea prin corelare continuă, în cazul în care aceasta este unică pentru cele două piețe, la termenele specificate în *„Procedura privind constituirea, verificarea și utilizarea garanțiilor financiare pentru participarea la PZU”*, respectiv în *„Procedura privind constituirea, verificarea și utilizarea garanțiilor financiare pentru participarea la P.I.”*;
- f) Să asigure disponibilitățile financiare necesare debitării contului său deschis la Banca de decontare, la valoarea solicitată de OPCOM S.A. prin instrucțiunea de debitare directă calculată conform Notelor de decontare zilnice, la termenele prevăzute în Mandatul SEPA Debit Direct și să documenteze, lunar, încasarea drepturilor și plata obligațiilor, în valoare egală, reciprocă, prin accesarea mecanismelor de compensare/regularizare prevăzute în *„Procedura privind încasările și plățile aferente tranzacțiilor pe Piața pentru Ziua Următoare”*, în *„Procedura privind încasările și plățile aferente tranzacțiilor pe Piața Intrazilnică”*, respectiv în *„Procedura privind încasările și plățile aferente tranzacțiilor pe Piața Intrazilnică - Tranzacționarea prin licitații”*;
- g) Să comunice OPCOM S.A. datele de identificare ale contului bancar deschis la o bancă comercială din România care dorește să fie creditat cu valoarea drepturilor nete de încasare rezultate din tranzacțiile încheiate pe Piața pentru Ziua Următoare, Piața Intrazilnică - Tranzacționarea prin corelare continuă, Piața Intrazilnică – Tranzacționarea prin licitații, separat pentru fiecare din aceste piețe;
- h) Să accepte ca angajamente ferme Confirmările de tranzacție și Notificările fizice aferente tranzacțiilor încheiate pe PZU și P.I.;
- i) Să nu modifice/șteargă ofertele orare/bloc deja introduse până la ora de închidere a PZU pe intervalele orare neafectate de atingerea/ depășirea prețurilor prag, la licitația secundară pe PZU;
- j) Să nu introducă oferte bloc care conțin intervale orare neafectate de atingerea/depășirea prețurilor prag, la licitația secundară pe PZU;
- k) Să oferteze în sensul îmbunătățirii situației pieței în cazul declanșării licitației secundare pe PZU și să nu oferteze, în cadrul licitației secundare, pentru alte intervale orare decât cele pentru care s-a atins nivelul prețurilor prag;
- l) Să nu utilizeze identificatorul aplicației Comtrader pentru accesul la sistemul de tranzacționare P.I. - Tranzacționarea prin corelare continuă, folosind o altă aplicație cu excepția aplicației Comtrader;

- m) Să achite integral OPCOM S.A. tarifele aplicabile stabilite în conformitate cu reglementările în vigoare (inclusiv contravaloarea aferentă TVA, dacă este aplicabil);
- n) Să suspende efectele obligațiilor de vânzare a energiei electrice, respectiv de încasare a contravalorii acesteia pentru perioada de suspendare a funcționării pieței angro de energie electrică sau, după caz, pentru fiecare interval de decontare în care se suspendă activitățile de piață;
- o) Agregatorul comunică OPCOM S.A. lista membrilor implicați în agregare, respectiv notifică OPCOM S.A. și completează lista conform Anexei 3 ori de câte ori intervin modificări ale listei;
- p) Să informeze OPCOM S.A., în cazul în care se modifică datele de identificare specificate în prezenta Convenție, privind forma juridică, denumirea societății, adresa sediului social, numărul licenței acordate de ANRE, să transmită documentele justificative în acest sens și să încheie cu OPCOM S.A. un Act adițional la prezenta Convenție care va consemna modificările survenite;
- q) Să asigure adoptarea măsurilor de securitate prevăzute în Anexa 5 la prezenta Convenție;
- r) Să comunice în scris la OPCOM S.A. orice modificare a informațiilor de identificare referitoare la Codul IBAN, precum și la modificarea/revocarea Mandatului SEPA Direct Debit cu cel puțin trei zile bancare lucrătoare înainte de intrarea în vigoare a acestora;
- s) Să actualizeze fără întârziere datele de contact necesare prevăzute conform *„Procedurii privind înregistrarea participanților la piețele de energie electrică administrate de OPCOM S.A.”*;
- t) Să asigure, în scopul participării la aceste piețe, desfășurarea corespondenței/discuțiilor cu reprezentanții OPCOM S.A. în limba română.

Art. 4. DREPTURILE OPCOM S.A.

- a) Să solicite participantului la PZU și/sau P.I. – Tranzacționarea prin corelare continuă, respectiv la P.I. - Tranzacționarea prin licitații constituirea de garanții financiare înainte ca respectivul participant la PZU și/sau P.I. – Tranzacționarea prin corelare continuă, respectiv la P.I. - Tranzacționarea prin licitații să transmită oferte de cumpărare cu prețuri pozitive sau oferte de vânzare cu prețuri negative. Participantul implicit nu este obligat să constituie garanții financiare, dar ia toate măsurile astfel încât termenele de decontare să nu fie depășite din cauza lipsei de disponibilități în conturile sale de decontare;

- b) Să monitorizeze perioada de valabilitate a scrisorilor de garanție bancară de plată emisă la ordinul Participantului la PZU și/sau P.I. – Tranzacționarea prin corelare continuă, respectiv la P.I. - Tranzacționarea prin licitații în favoarea OPCOM S.A. și să invalideze oferta/ofertele de cumpărare la prețuri pozitive și/sau oferta/ofertele de vânzare la prețuri negative introdusă/introduse de Participant în cazul în care valabilitatea scrisorilor de garanție bancară nu a fost prelungită în termenele stabilite în *„Procedura privind constituirea, verificarea și utilizarea garanțiilor financiare pentru participarea la Piața pentru Ziua Următoare”*, în *„Procedura privind constituirea, verificarea și utilizarea garanțiilor financiare pentru participarea la Piața Intrazilnică”* și respectiv în *„Procedura privind constituirea, verificarea și utilizarea garanțiilor financiare pentru participarea la Piața Intrazilnică - Tranzacționarea prin licitații”*;
- c) Să monitorizeze valoarea scrisorilor de garanție bancară de plată și să calculeze nivelul valorii garanției de validare/disponibile (în RON) și să invalideze oferta/ofertele respectivă/e introdusă/e de Participantul la PZU a cărei/căror valoare depășește valoarea garanției de validare/ disponibile în conformitate cu prevederile *„Procedurii privind constituirea, verificarea și utilizarea garanțiilor financiare pentru participarea la Piața pentru Ziua Următoare”*;
- d) Să monitorizeze valoarea scrisorilor de garanție bancară de plată, să calculeze nivelul valorii garanției de validare/disponibile (în Euro pentru tranzacționarea prin corelare continuă, respectiv în RON pentru tranzacționarea prin licitații) și să invalideze oferta/ofertele respectivă/e introdusă/e de Participantul la P.I. – Tranzacționarea prin corelare continuă, respectiv la P.I. - Tranzacționarea prin licitații a cărei/căror valoare depășește valoarea garanției de validare disponibile în conformitate cu prevederile *„Procedurii privind constituirea, verificarea și utilizarea garanțiilor financiare pentru participarea la Piața Intrazilnică”*, respectiv *„Procedurii privind constituirea, verificarea și utilizarea garanțiilor financiare pentru participarea la P.I. - Tranzacționarea prin licitații”*;
- e) Să anuleze ofertele Participantului la PZU (exceptând cazul nerespectării prevederilor din reglementări pentru ofertarea în cazul licitației secundare), fără notificarea anterioară a Participantului la PZU în condițiile în care aceste oferte ar contraveni regulilor de ofertare. OPCOM S.A. poate anula ofertele aferente intervalului orar în care Participantul nu are asumată sau transferată responsabilitatea echilibrării conform prevederilor din *„Procedura operațională privind funcționarea Pieței pentru Ziua Următoare de energie electrică”*;
- f) Să anuleze ofertele Participantului la P.I. – Tranzacționarea prin licitații fără notificarea anterioară a Participantului la P.I. în condițiile în care aceste oferte ar contraveni regulilor de ofertare. OPCOM S.A. poate anula ofertele aferente intervalului orar în care Participantul nu

are asumată sau transferată responsabilitatea echilibrării conform prevederilor din „*Procedura privind funcționarea Pieței intrazilnice de energie electrică – Tranzacționarea prin licitații*”;

- g) Să transmită în fiecare zi bancară lucrătoare, la Banca cont central, instrucțiunile de debitare directă, corespunzătoare valorilor nete ale obligațiilor de plată zilnice (inclusiv contravaloarea TVA, dacă este aplicabil) ale Participantului la PZU și/sau P.I. – Tranzacționarea prin corelare continuă, respectiv la P.I. - Tranzacționarea prin licitații înscrise în Notele de decontare zilnice aferente;
- h) Să transmită cererea de executare a scrisorilor de garanție bancară de plată la Banca cont central, în situația în care primește de la aceasta rapoarte de refuzuri datorate lipsei de disponibilități din contul Participantului la PZU și/sau P.I. – Tranzacționarea prin corelare continuă, respectiv la P.I. - Tranzacționarea prin licitații;
- i) Să emită și să transmită facturile lunare (în ore CET) Participantului la PZU și/sau P.I. – Tranzacționarea prin corelare continuă, respectiv la P.I. - Tranzacționarea prin licitații cumpărător pentru:
  - cantitatea și valoarea energiei electrice cumpărată la prețuri pozitive (inclusiv contravaloarea aferentă TVA, dacă este aplicabil);
  - cantitatea de energie electrică vândută Participantului la prețuri negative în cursul lunii de livrare, considerată livrare gratuită;
  - prestării de servicii efectuate de OPCOM S.A. pentru achiziția energiei electrice la prețuri negative.
- j) Să decidă, după caz, în conformitate cu prevederile „*Procedurii privind înregistrarea participanților la piețele centralizate de energie electrică administrate de OPCOM S.A.*”, în vigoare, suspendarea de la tranzacționare sau revocarea înregistrării Participantului la PZU și/sau P.I.;
- k) Să suspende efectele obligațiilor de vânzare/cumpărare a energiei electrice, respectiv de încasare/plată a contravalorii acesteia pentru perioada de suspendare a funcționării pieței angro de energie electrică sau, după caz, pentru fiecare interval de decontare în care se suspendă activitățile de piață;
- l) Să efectueze opriri planificate pentru mentenanța sistemelor de tranzacționare, precum și pentru implementarea unor soluții de îmbunătățire a acestora, în intervalul cărora funcționarea sistemelor de tranzacționare va fi întreruptă, cu notificarea participanților la

piață asupra opririlor planificate ale sistemelor informatice în timp util și luând în considerare gradul de urgență privind eventuale îmbunătățiri necesare;

- m) Să transmită informațiile solicitate de autoritățile publice autorizate sau instanțele de judecată cu privire la Participantul la PZU și/sau P.I., fără a fi necesar acordul celui din urmă, dacă acest lucru este prevăzut în legi și/sau reglementări aplicabile.

Art. 5. OBLIGAȚIILE OPCOM S.A.

- a) Să respecte prevederile prezentei Convenții, ale reglementărilor și procedurilor în vigoare aferente funcționării Pieței pentru Ziua Următoare respectiv Pieței Intrazilnice de energie electrică și a celorlalte proceduri operaționale aferente PZU și P.I.;
- b) Să asigure un mediu de tranzacționare în condiții de corectitudine, obiectivitate, independență, echidistanță, transparență și nediscriminare;
- c) Să asigure pentru Participantul la PZU și/sau P.I., la solicitarea acestuia, asistență și sesiuni de instruire practică cu privire la utilizarea Sistemelor de tranzacționare ale PZU respectiv P.I.;
- d) Să pună la dispoziția Participantului la PZU, la P.I. - Tranzacționarea prin corelare continuă, respectiv la P.I. - Tranzacționarea prin licitații, documentele tehnice relevante privind accesul la și utilizarea sistemelor de tranzacționare dedicate sau alte documente cu specific tehnic pentru asigurarea accesului la tranzacționare, prin publicarea acestora pe website-ul OPCOM S.A. sau transmitere directă și să îl informeze în timp util asupra modificării acestora prin mesaje de informare publicate pe pagina principală a website-ul OPCOM S.A.;
- e) Să pună la dispoziția Participantului la PZU, ulterior încasării în contul bancar al OPCOM S.A. a tarifului de administrare, certificatul digital de acces la sistemul de tranzacționare al PZU sau cheia USB de acces la sistemul de tranzacționare al PZU după semnarea contractului de comodat și încasarea în contul bancar al OPCOM S.A. a valorii garanției pentru cheia USB;
- f) Să pună la dispoziția Participantului la P.I. ulterior încasării în contul bancar al OPCOM S.A. a tarifului de administrare, datele de acces la sistemul de tranzacționare, respectiv la modulul de tranzacționare ComTrader și la modulul rapoartelor WebGUI, certificatul digital și datele de acces la modulul de tranzacționare prin licitații, precum și datele de acces la sistemul informatic post tranzacționare destinat accesării Notelor de decontare zilnice și ale Notificărilor fizice;

- g) Să introducă în sistemele de calcul ale garanțiilor de validare, valorile aferente PZU, respectiv P.I. din scrisorile de garanție bancară pentru PZU și P.I., sau cele repartizate de Participantul la PZU și P.I. pentru scrisoarea de garanție bancară unică, respectiv valorile aferente P.I. - Tranzacționarea prin licitații din scrisoarea de garanție bancară de plată aferentă;
- h) Să transmită la Banca cont central acordul său pentru diminuarea valorii scrisorii de garanție bancară dacă valoarea rezultată după reducere acoperă obligațiile de plată ale acestuia, precum și pentru scoaterea de sub obligații a Băncii garante înainte de expirarea termenului de valabilitate a scrisorii de garanție bancară, dacă Participantul la PZU, la P.I. respectiv la P.I. - Tranzacționarea prin licitații nu are obligații de plată neachitate;
- i) Să valideze oferta/ofertele de cumpărare (în ore CET), la preturi pozitive și/sau oferta/ofertele de vânzare (în ore CET), la prețuri negative introdusă/e de către Participantul la PZU și/sau P.I. în conformitate cu prevederile reglementărilor în vigoare și ale *„Procedurii operaționale privind constituirea, verificarea și utilizarea garanțiilor financiare pentru participarea la Piața pentru Ziua Următoare”*, ale *„Procedurii operaționale privind constituirea, verificarea și utilizarea garanțiilor financiare pentru participarea la Piața Intrazilnică”*, respectiv ale *„Procedurii operaționale privind constituirea, verificarea și utilizarea garanțiilor financiare pentru participarea la P.I. – Tranzacționarea prin licitații”*;
- j) Să anuleze ofertele Participantului la PZU, respectiv ale Participantului la P.I. - Tranzacționarea prin licitații, la solicitarea acestuia transmisă prin email de la adresele declarate, în timp util, în situația în care Participantului nu se poate conecta la sistemul de tranzacționare;
- k) Să anuleze ofertele Participantului în condițiile în care acestea contravin regulilor de ofertare prevăzute în *„Procedura operațională privind funcționarea Pieței pentru Ziua Următoare de energie electrică”* și să notifice Participantul la PZU cu privire la decizia OPCOM S.A.;
- l) Să notifice automat, prin intermediul Sistemului de tranzacționare al PZU sau P.I., Participantul la PZU sau P.I. despre invalidarea unei oferte pentru energie electrică;
- m) Să informeze Participantul la P.I. printr-unul dintre canalele de comunicație existente (mesaje in platformă, e-mail, telefon) despre anularea unei tranzacții considerată invalidă în situația în care se înregistrează o problemă cu sistemul central (de exemplu, o problema de algoritm), gestionată la nivel central de către administratorul sistemului central SOB;
- n) Să pună la dispoziția Participantului la PZU și/sau P.I. care a introdus oferte pentru energie electrică pe PZU și/sau P.I., Confirmările de tranzacții și Notele de decontare zilnice pentru

tranzacțiile cu energie electrică realizate (în ore CET), inclusiv prin canale alternative de comunicație (e-mail) în situația imposibilității Participantului la PZU și/sau P.I. de a accesa Sistemul de tranzacționare PZU, respectiv P.I.;

- o) Să pună la dispoziția Participantului la PZU și/sau P.I., dacă este propriul PRE, sau la dispoziția PRE care și-a asumat responsabilitatea echilibrării pentru Participantul la PZU și/sau P.I., Notificările fizice pe fiecare interval de decontare de 15 minute corespunzătoare tranzacțiilor încheiate pe PZU, respectiv P.I. de către Participantul la PZU și/sau P.I. și să transmită către OTS Notificările fizice pe fiecare interval de decontare de 15 minute corespunzătoare tranzacțiilor încheiate pe PZU, respectiv pe P.I., agregat pe fiecare PRE pe fiecare interval de 15 minute;
- p) Să achite integral contravaloarea obligațiilor nete de plată prevăzute în Notele de decontare zilnice, prin ordinele de plată emise pentru creditarea contului bancar deschis de către Participantul la PZU și/sau P.I., la o bancă comercială din România și să documenteze încasarea drepturilor și plata obligațiilor, în valoare egală, reciprocă, prin accesarea mecanismelor de compensare/regularizare prevăzute în *„Procedura privind încasările și plățile aferente tranzacțiilor pe Piața pentru Ziua Următoare*, în *„Procedura privind încasările și plățile aferente tranzacțiilor pe Piața Intrazilnică de energie electrică”*, respectiv în *„Procedura privind încasările și plățile aferente tranzacțiilor pe Piața intrazilnică - Tranzacționarea prin licitații”*;
- q) Să anunțe Participantul la PZU și/sau P.I. prin canale de comunicație alternative cu privire la imposibilitatea utilizării căilor de comunicație uzuale sau la nefuncționarea sistemului de tranzacționare, precum și privind reluarea tranzacționării;
- r) Să actualizeze Registrul participanților la piețele centralizate administrate de OPCOM S.A. cu datele aferente Participantului la PZU și/sau P.I.;
- s) Să actualizeze Registrul cu informații privind scrisorile de garanție bancară de plată;
- t) Să publice pe website-ul propriu legislația secundară privind organizarea și funcționarea PZU și/sau P.I. și după caz, variantele revizuite, în vigoare, ale acesteia;
- u) Să publice pe website-ul propriu lista membrilor agregați.

Art. 6 CONFIDENȚIALITATE

- a) Fiecare parte va lua toate măsurile pentru păstrarea confidențialității informațiilor confidențiale furnizate de cealaltă parte și nu le va divulga niciunui terț, fără acceptul prealabil al părții emitente;

- b) Prevederea de la a) nu se aplică în cazul informațiilor care:
- i. au devenit cunoscute public altfel decât prin încălcarea prevederilor de la a);
  - ii. erau în posesia părții care a primit-o, fără restricții privind divulgarea, înainte de primirea sa de la partea emitentă;
  - iii. au fost primite de la un terț care le-a obținut legal și nu a avut restricții privind divulgarea;
  - iv. trebuie divulgate/publicate de partea care le-a primit, conform prevederilor din legislația și/sau reglementările aplicabile.

Art. 7 FORȚA MAJORĂ

- a) Răspunderea este înlăturată atunci când prejudiciul este cauzat de forța majoră sau de caz fortuit, în condițiile art. 1351 din Codul Civil. Prin forță majoră părțile înțeleg orice eveniment extern, absolut imprevizibil, invincibil și inevitabil, precum și cauzele unor astfel de evenimente, care survine după încheierea acestei Convenții și care nu poate fi înlăturat și controlat de niciuna din părți, făcând imposibilă, integral sau parțial, temporar ori definitiv, executarea obligațiilor asumate, incluzând, dar fără a se limita la, război (civil sau internațional), incendii, inundații sau alte dezastre naturale, tulburări sociale, revoluții, acte de terorism, embargo, schimbări în legislație sau în modul de interpretare al acesteia, precum și orice alte cazuri în privința căreia este furnizată o dovadă emisă de autoritatea competentă, la solicitarea oricărei părți.
- b) Cazul de forță majoră determină suspendarea obligațiilor părții afectate pe întreaga perioadă a menținerii respectivului eveniment și exonerează de răspundere respectiva parte.
- c) Cazul de forță majoră își va produce efectul suspensiv cu condiția ca partea afectată de forța majoră să notifice cealaltă parte, în scris, despre apariția și, respectiv, încetarea cazului de forță majoră. Partea care invocă forța majoră trebuie să notifice celeilalte părți apariția situației de forță majoră în termen de 10 (zece) zile de la producerea acesteia și să prezinte un certificat emis de Camera de Comerț și Industrie a României care să facă dovada producerii evenimentului de forță majoră. De asemenea, partea care invocă forța majoră trebuie să notifice celeilalte părți încetarea cazului de forță majoră în cel mult 10 (zece) zile de la aceasta încetare. Omiterea notificării ivirii, încetării și dovezilor privind cazul de forță majoră în termenele mai sus menționate atrage obligația achitării de daune

interese pentru prejudiciile cauzate celeilalte părți prin neefectuarea la timp a notificării și/sau, după caz, prin neexecutarea obligațiilor asumate prin prezenta Convenție.

- d) În situația în care cazul de forță majoră durează mai mult de 60 de zile, oricare dintre părți este îndreptățită să înceteze prezenta Convenție printr-o declarație scrisă, fără altă formalitate și fără a fi necesară intervenția unei instanțe judecătorești sau arbitrale.
- e) În sensul prezentei Convenții, cazul fortuit înseamnă un eveniment care nu poate fi prevăzut și nici împiedicat de către partea care ar fi fost chemată să răspundă, dacă evenimentul respectiv nu s-ar fi produs, și care determină imposibilitatea acestei părți de a-și executa (integral sau parțial) obligațiile contractuale. Cazul fortuit privește evenimente strâns legate de activitatea desfășurată de partea a cărei răspundere este înlăturată, dar care nu puteau fi prevăzute de aceasta.

Art. 8 RESPONSABILITATEA PENTRU PIERDERI ȘI PAGUBE

- a) O parte nu va răspunde față de cealaltă parte pentru pierderile sau pagubele directe, decurgând din tranzacționarea pe PZU și/sau P.I., cu condiția să fi luat toate măsurile posibile și necesare pentru prevenirea unor asemenea pierderi sau pagube.
- b) Cu excepția culpei grave sau a unei acțiuni intenționate, OPCOM S.A. nu va răspunde pentru nicio pierdere sau pagubă directă și/sau indirectă ori incidentală cauzată de, dar fără a se limita la, următoarele situații:
  - i. disfuncționalitatea totală sau parțială ori altă defectiune a Sistemelor de tranzacționare al PZU și/sau P.I., indiferent de cauza care a generat-o;
  - ii. nefuncționarea, suspendarea ori întreruperea din orice cauze a căilor de comunicație cu OPCOM S.A.;
  - iii. nerespectarea de către Participanții la PZU și/sau P.I. a instrucțiunilor de instalare și utilizare a sistemelor de tranzacționare;
  - iv. introducerea în Sistemul de tranzacționare PZU, respectiv P.I. de către Participanții la PZU și/sau P.I. a unor oferte conținând erori de redactare a acestora.
- c) Răspunderea reciprocă a părților este înlăturată pentru pierderile sau pagubele indirecte, decurgând din tranzacționarea pe PZU și/sau P.I.

În sensul prezentei clauze, referirile la OPCOM S.A. includ, fără a se limita la, oricare contractanți, subcontractanți, prestatori de servicii, furnizori, agenți, consultanți, angajați, directori, ai OPCOM S.A. care sunt implicați în operațiuni constând în, inclusiv dar fără a se

limita la, generarea, coordonarea, mentenanța, furnizarea serviciilor conexe cu privire la Sistemele de tranzacționare.

Art. 9 ÎNCETAREA CONVENȚIEI

- a) Participantul la PZU și/sau P.I. poate denunța unilateral prezenta Convenție în termen de cel puțin 5 (cinci) zile lucrătoare înainte de data de la care Participantul la PZU dorește ca retragerea sa să devină efectivă (exclusiv data intrării în efectivitate a retragerii); termenul începe să curgă de la data la care OPCOM S.A. a luat cunoștință de această notificare, fără ca acest lucru să afecteze îndeplinirea obligațiilor de plată existente sau în curs la data încetării Convenției.
- b) În cazul în care textul Convenției este revizuit de către OPCOM S.A. și publicat de OPCOM S.A. pe site-ul www.opcom.ro, dar forma revizuită nu este acceptată de către Participantul la PZU și/sau P.I., acesta poate decide denunțarea unilaterală a Convenției prin transmiterea unei notificări prealabile scrise. Încetarea Convenției se va produce în termen de o (1) săptămână de la data primirii notificării de către OPCOM S.A., Convenția aplicându-se în acest interval în versiunea anterioară. Dacă în termen de două (2) săptămâni de la data aducerii la cunoștința publică a modificării Convenției, Participantul la PZU și/sau P.I., nu denunță unilateral Convenția, se va considera că Participantul la PZU și/sau P.I. își însușește de plin drept noul conținut al acesteia.
- c) Prezenta Convenție se consideră reziliată de plin drept, fără punere în întârziere, fără a fi necesară acordarea unui termen de preaviz, fără intervenția instanței de judecată și fără altă formalitate prealabilă de la data la care OPCOM S.A. a fost informată asupra faptului că Participantului la PZU și/sau P.I. i-a fost retrasă Licența.

Art. 10 LEGEA APLICABILĂ

- a) Prezenta Convenție este guvernată și interpretată potrivit legii române.

Orice neînțelegere sau dispută care se poate ivi între Părți, în cadrul sau în legătură cu executarea Convenției, inclusiv referitor la încheierea, executarea ori desființarea sa, va fi soluționată pe cale amiabilă, în termen de cel mult cincisprezece (15) zile calendaristice de la data notificării unei asemenea neînțelegeri sau/și dispute. Dacă la expirarea acestui termen, ce va putea fi prelungit prin acordul Părților, acestea nu reușesc să rezolve în mod amiabil neînțelegerea/divergența contractuală, fiecare Parte poate solicita ca disputa să se soluționeze prin arbitrajul Curții de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de

Comerț și Industrie a României, în conformitate cu Regulile de procedură arbitrală ale acestei Curți, Reguli ce sunt considerate încorporate în prezentul articol prin trimitere. Tribunalul arbitral va fi constituit din trei (3) arbitri. Limba ce va fi utilizată în procedura arbitrală va fi limba română și limba probelor va fi limba română.

- b) Locul arbitrajului va fi la București. Hotărârea arbitrală este definitivă și obligatorie.
- c) Hotărârea Curții de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a României care va fi pronunțată de tribunalul arbitral va putea fi consultată de Participanții la PZU și/sau P.I., care nu sunt Părți în respectiva dispută, cu condiția ca informațiile care sunt confidențiale să fie înlăturate din aceasta.

Art. 11 DISPOZIȚII FINALE

- a) Părțile declară că sunt informate pe deplin, că au luat la cunoștință și își asumă în totalitate conținutul standard al Convenției, publicate pe site-ul www.opcom.ro.
- b) Participantul care este înregistrat doar la una dintre piețele PZU sau P.I. și dorește să fie înregistrat și la cealaltă piață va urma *Procedura privind înregistrarea participanților la piețele organizate de energie electrică administrate de OPCOM S.A.*, astfel cum aceasta este publicată pe site-ul www.opcom.ro.
- c) În înțelesul Convenției, termenii și expresiile folosite au definițiile din Anexa 1 la această Convenție.

Anexa 1 – Termeni standard la „Convenția de participare piețele pe termen scurt de energie electrică”, face parte integrantă din Convenție;

Anexa 2 – Procedurile operaționale ale OPCOM S.A. aferente PZU și P.I. cu aplicarea mecanismului de cuplare (parte integrantă din Convenție);

Anexa 3 – Lista membrilor agregați;

Anexa 4 – Măsuri de securitate IT.

Prezenta Convenție a fost încheiată astăzi ....., în București, la sediul societății OPERATORUL PIETEI DE ENERGIE ELECTRICĂ ȘI DE GAZE NATURALE „OPCOM” S.A., în două (2) exemplare originale, câte unul pentru fiecare Parte și intră în vigoare în data de .....

OPCOM S.A.

Participant

Director General,

.....

Victor IONESCU

.....

.....

.....

Director Economic,

Silvia FEDIUC

.....

Director D.T.D.T.S.,

Georgeta ION

.....

Director D.I.T.,

Remus BARSANESCU

.....

Vizat juridic,

.....

.....

Anexa 1 la „Convenția de participare la piețele pe termen scurt de energie electrică”

TERMENII STANDARD

1. ACRONIME

ANRE – Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei;

IDA – Licitații implicite pe orizontul intrazilnic (Intra-Day Auctions)

OPEED – Operator al Pieței de Energie Electrică Desemnat PZU – Piața pentru Ziua Următoare;

OPI – Operatorul Pieței Intrazilnice de energie electrică;

OPZU - Operatorul Pieței pentru Ziua Următoare de energie electrică;

OTS – Operatorul de Transport și de Sistem;

P.I. – Piața Intrazilnică de energie electrică;

SDAC – Single Day-Ahead Coupling;

SIDC – Single Intra-Day Coupling;

SOB – Shared Order Book.

2. DEFINIȚII

Termenii utilizați în prezenta Convenție au semnificația definită în Legea energiei electrice și gazelor naturale nr. 123/2012 cu completările ulterioare, în Regulamentul (UE) 2015/1222 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor și în Regulamentul (UE) 2019/943 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind piața internă de energie electrică (reformare).

Suplimentar, se definesc următorii termeni:

2.1. *Agregare* – Funcție îndeplinită de o persoană fizică sau juridică care combină sarcinile mai multor clienți sau energia electrică produsă de mai multe surse în vederea vânzării, a cumpărării sau a licitării pe orice piață de energie electrică, în conformitate cu art. 2 pct. 18 din Directiva (UE) 2019/944;

2.2. *Agregator* – Participant la piață deținător al licenței pentru activitatea de agregare sau participant la piață implicat în agregare în înțelesul art. 2 pct. 18 din Directiva (UE)

2019/944, desemnat de clienții (membrii) agregării care tranzacționează energia electrică și îi revin integral toate drepturile prevăzute în Convenția, precum și cele prevăzute în reglementări naționale și/sau ale Uniunii Europene corespunzătoare participării la piața de energie electrică;

- 2.3. *Convenție de participare la piețele pe termen scurt de energie electrică sau Convenție* – Contract standardizat stabilit de OPCOM S.A. încheiat între OPCOM S.A. și un participant la PZU și/sau P.I., care cuprinde drepturile și obligațiile reciproce ale OPCOM S.A. și ale participantului la PZU și/sau P.I.;
- 2.4. *Notificare fizică* - Informare în cadrul sistemului de tranzacționare pusă la dispoziția PRE-urilor ce dețin responsabilitatea echilibrării pentru participanții la PZU și/sau P.I., privind cantitățile de energie electrică agregate, tranzacționate pe PZU și/sau P.I. de către membrii PRE-ului respectiv, pe fiecare interval de decontare de 15 minute al zilei de livrare considerată în ore CET pentru PZU și pentru P.I. – Tranzacționarea prin licitații, respectiv EET (ora României) pentru P.I. – Tranzacționarea prin corelare continuă; OPCOM S.A. transmite în calitate de parte responsabilă cu echilibrarea, notificările fizice la OTS;
- 2.5. *Operator al Pieței de Energie Electrică Desemnat* – Entitate desemnată de autoritatea competentă pentru a îndeplini sarcini referitoare la cuplarea unică a piețelor pentru ziua următoare (conform Regulamentului (UE) 2015/1222). OPCOM S.A. este desemnat OPEED de către ANRE;
- 2.6. *Participant la PZU și/sau P.I* – participant la piață, în înțelesul art. 2 pct. 25 din Regulamentul 943/2019, care se înscrie la aceste piețe și respectă convenția de participare aferentă acestor modalități de tranzacționare, precum și reglementările aplicabile;
- 2.7. *Persoană juridică română* – orice persoană juridică care a fost înființată în conformitate cu legislația României;
- 2.8. *Persoană juridică înființată potrivit legislației europene* – orice persoană juridică constituită în condițiile și prin mecanismele prevăzute de reglementările europene;
- 2.9. *Persoană juridică străină* – orice persoană juridică care nu este persoană juridică română și orice persoană juridică înființată potrivit legislației europene care nu are sediul social în România;
- 2.10. *Piața Intrazilnică de energie electrică (P.I.)* – Piața centralizată de energie electrică, organizată și administrată de operatorul pieței de energie electrică, care oferă participanților la piață posibilitatea de a-și îmbunătăți echilibrarea portofoliului pentru

o zi de livrare prin tranzacții efectuate în sesiuni desfășurate după încheierea tranzacțiilor pe Piața pentru Ziua Următoare. P.I. include două mecanisme: P.I. – Tranzacționarea prin corelare continuă și P.I. – Tranzacționarea prin licitații (IDA – IntraDay Auctions). Orice referire la P.I. înseamnă că se aplică ambelor mecanisme, exceptând cazurile în care se precizează expres mecanismul la care se referă;

- 2.11. *P.I. – Tranzacționarea prin corelare continuă* – Mecanism al P.I. prin care corelarea ofertelor se realizează continuu de la deschiderea sesiunii de tranzacționare și până cu o oră înainte de începutul livrării, de îndată ce se îndeplinește condiția de corelare;
- 2.12. *P.I. – Tranzacționarea prin licitații (IDA)* – Mecanism al P.I. reprezentat prin organizarea a 3 licitații închise, din care două în ziua anterioară zilei de livrare și una în ziua de livrare și care permite stabilirea unui preț al congestiei de capacitate;
- 2.13. *Single Intra-Day Coupling* – Soluția unică de cuplare la nivel european pe orizontul de timp intrazilnic, în conformitate cu legislația europeană;
- 2.14. *Sistem informatic post tranzacționare* – Sistem informatic implementat de OPCOM ca soluție pentru accesul participanților la P.I. la notele de decontare zilnice și ale PRE la notificările fizice proprii pe bază de certificat digital și parolă;
- 2.15. *Sistemul central al SIDC* – Sistem dezvoltat pentru soluția europeană de cuplare a piețelor intrazilnice pentru tranzacționarea prin corelare continuă. Soluția SIDC (cunoscută inițial ca XBID, Cross-Border Intra-Day) cuprinde ca module principale registrul comun al ofertelor (Shared Order Book, SOB), modulul comun de gestionare al capacităților disponibile de transport pe interconexiuni (Capacity Management Module, CMM) și modulul de notificări care asigură transferul fizic (notificări fizice) și financiar (clearing și decontare) pentru schimburile comerciale transfrontaliere (shipping) rezultate. Soluția oferă posibilitatea de alocare de capacitate implicită prin mecanismul de corelare continuă;
- 2.16. *Sistemul de tranzacționare* – Sistem de tranzacționare pus la dispoziția participanților la piața de energie electrică din România care constituie interfața cu participanții în cadrul funcționării cuplate. Pentru fiecare mecanism de tranzacționare, este implementat un sistem de tranzacționare dedicat, respectiv pentru PZU, pentru P.I. – Tranzacționarea prin corelare continuă și pentru P.I. – Tranzacționarea prin licitații;
- 2.17. *Tarif de administrare pentru serviciile prestate participanților la Piețele pe Termen Scurt de Energie Electrică (Piața pentru Ziua Următoare și Piața Intrazilnică)* (lei/participant/an) aplicat anual de OPCOM S.A. fiecărui participant înregistrat la Piețele pe Termen Scurt de Energie Electrică sau pentru perioada corespunzătoare

din an (exprimată în luni calendaristice) în care a fost înregistrat la *Piețele pe Termen Scurt de Energie Electrică*;

- 2.18. *Tarif de tranzacționare pe Piețele pe Termen Scurt de Energie Electrică (Piața pentru Ziua Următoare și Piața Intrazilnică)* (lei/MWh) aplicată de OPCOM S.A. Participanților la Piețele pe Termen Scurt de Energie Electrică (*Piața pentru Ziua Următoare și Piața Intrazilnică*), pentru cantitățile de energie electrică tranzacționate la vânzare și respectiv, la cumpărare pe PZU și/sau P.I.;
- 2.19. *Titular de Licență* – Operator economic deținător al unei Licențe eliberate de ANRE.

Anexa 2 la „Convenția de participare la piețele pe termen scurt de energie electrică”

Documentele și procedurile operaționale ale OPCOM S.A. aferente PZU respectiv P.I.

- A. Procedurile specifice menționate în această Convenție sunt Procedurile operaționale ale OPCOM S.A., elaborate conform prevederilor legislației secundare în domeniul energiei electrice, și anume:
- a) Procedura privind înregistrarea participanților la piețele centralizate de energie electrică administrate de OPCOM S.A.;
  - b) Procedura Operațională privind funcționarea Pieței pentru Ziua Următoare;
  - c) Procedura privind funcționarea Pieței Intrazilnice de energie electrică;
  - d) Procedura privind funcționarea Pieței Intrazilnice de energie electrică – Tranzacționarea prin licitații;
  - e) Procedura privind constituirea, verificarea și utilizarea garanțiilor financiare pentru participarea la Piața pentru Ziua Următoare;
  - f) Procedura privind constituirea, verificarea și utilizarea garanțiilor financiare pentru participarea la Piața Intrazilnică de energie electrică;
  - g) Procedura privind constituirea, verificarea și utilizarea garanțiilor financiare pentru participarea la Piața Intrazilnică de energie electrică – Tranzacționarea prin licitații;
  - h) Procedura privind încasările și plățile aferente tranzacțiilor pe Piața pentru Ziua Următoare;
  - i) Procedura privind încasările și plățile aferente tranzacțiilor pe Piața Intrazilnică de energie electrică;
  - j) Procedura privind încasările și plățile aferente tranzacțiilor pe Piața Intrazilnică de energie electrică – Tranzacționarea prin licitații.
- B. documentelor tehnice relevante pentru accesul la sistemele de tranzacționare, instalarea și utilizarea sistemelor de tranzacționare relevante pentru participarea la piețele pe termen scurt.

Anexa 3 la „Convenția de participare la piețele pe termen scurt de energie electrică”

Agregator:

Lista membrilor agregați

Nr. crt.	Denumire participanți agregați	Semnătură

Agregator,

.....
.....

Anexa 4 la „Convenția de participare la piețele pe termen scurt de energie electrică”

Măsuri de securitate IT

Participantul la P.I. și/sau PZU este de acord să respecte măsurile fizice și logice de securitate în vederea protejării integrității sistemului de tranzacționare. Fiecare participant are control complet, direct sau indirect, asupra dezvoltării și implementării politicilor proprii de administrare a accesului logic la rețea. În plus, participantul își asumă întreaga responsabilitate de a crea politici, reguli, metode și proceduri în acest fapt și își rezervă dreptul de a le actualiza pentru a menține și îmbunătăți protecția resurselor sale IT conform documentației tehnice relevante.

În special, cu privire la accesul la sistem, Participantul la P.I. și/sau PZU își asumă responsabilitatea pentru organizarea oricăror măsuri interne logice și fizice de securitate, inclusiv restricția accesului la locația în care se află echipamentul informatic pentru a proteja codurile sale de acces împotriva obținerii acestora de către terți neautorizați.

Înainte de a trimite orice informație prin sistemele de transmisie setate pentru a accesa piața, participantul se va asigura că sunt luate măsuri pentru a evita propagarea și diseminarea de, în special, viruși de calculator către sistemele informatice ale pieței.

În plus, participantul va pune la punct proceduri de back-up pentru instrucțiuni, date și fișiere.

Dacă un participant observă că sistemele au fost penetrate de către un terț neautorizat, acesta va alerta piața în vederea găsirii cauzei acestei penetrări și pentru a lua acțiunile necesare.

Participantul autorizează OPCOM S.A. să înregistreze convorbirile telefonice între cele două părți și acceptă faptul că asemenea înregistrări pot să constituie probe admisibile.

În detaliu, participantul este de acord să implementeze următoarele măsuri tehnice și organizatorice. Aceste măsuri se supun progresului și dezvoltării tehnologice și participantul poate implementa măsuri adecvate alternative. Acestea trebuie totuși să se ridice la standardul de securitate oferit de măsurile specificate.

a) Controlul Accesului

Participantul a implementat și aplicat măsuri de control al accesului. Aceste măsuri previn accesul neautorizat al terților la sisteme unde se procesează date personale și utilizarea sistemelor de procesare de date fără autorizare.

Aceste măsuri includ controale fizice, logice și de acces al datelor. Acestea sunt implementate și aplicate de către participant așa încât persoanele care sunt autorizate să folosească un sistem de procesare de date, să aibă acces numai la datele la care au dreptul de acces, și că datele personale nu pot fi citite, copiate, modificate sau înlăturate fără autorizație.

b) Controale de atribuire

Participantul a implementat și aplică măsuri organizaționale care asigură faptul că datele personale sunt păstrate confidențiale și sunt prelucrate doar în conformitate cu prevederile legale.

c) Controale de disponibilitate

Participantul a implementat și aplică măsuri care asigură protecția datelor personale de pierdere sau distrugere accidentală.

d) Controale de separare

Și Participantul la P.I. și/sau PZU și OPCOM S.A. au câte un sistem pentru care sunt responsabili. În orice caz, toate informațiile transmise între cele două sisteme sunt transportate prin Internet.

Ca urmare, Participantul la P.I. și/sau PZU:

- Conștientizează că Internetul, performanța acestuia tehnică și, în special, timpii lui de răspuns și modurile de operare nu sunt sub controlul părților; părțile nu sunt responsabile de performanțele Internetului;
- Este responsabil de alegerea furnizorilor proprii de servicii IT și, în special, a furnizorilor respectivi de acces la Internet; ca urmare părțile nu se fac responsabile de consecințele acțiunilor sau erorilor acestor furnizori de servicii;
- Recunoaște că fiabilitatea tehnică a transmisiunilor de date bazate pe Internet este relativă, deoarece datele sunt transmise pe rețele eterogene cu caracteristici și capacități tehnice variabile; ca urmare părțile nu se fac responsabile de absența transmisiei de date sau de degradarea datelor pe durata transmiterii acestora de la participant până la primirea acestora de către OPCOM S.A.;
- Recunoaște că fiecare parte este responsabilă cu implementarea măsurilor adecvate pentru a proteja datele, software-ul și hardware-ul propriu împotriva accesului terților neautorizați și contaminarea cu viruși de calculator prin intermediul măsurilor de securitate logică și fizică, inclusiv firewall, implementate conform bunelor practici.

Participantul la P.I. și/sau PZU va fi responsabil pentru conectarea la sistemul de tranzacționare. Pe cale de consecință, participantul trebuie să obțină autorizațiile administrative, să contracteze abonamentele și serviciile necesare și să pună la punct conexiunile utilizate.

În detaliu, părțile au implementat și aplicat Controalele de Transmisie de Date astfel încât datele personale să nu poată fi citite, copiate, modificate sau șterse fără autorizație pe durata transmisiei sau transportului acestora și că este posibil să verifice și să stabilească cărui procesator sau operator de date personale sunt transmise aceste date.